

Sygn. akt VIII Gz 184/18

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Artur Fornal

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2018 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **w D.**

przeciwko **E. M.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt VIII GC 2885/16 upr

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VIII Gz 184/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2018 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy odrzucił apelację powoda od wyroku zaocznego tego Sądu z dnia 27 czerwca 2017 r. wydanego w sprawie z powództwa (...) w D. przeciwko E. M. o zapłatę.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że zarządzeniem z dnia 19 marca 2018 r. wezwano powoda do uiszczenia opłaty od apelacji, usunięcia jej braków formalnych – w terminie 7 dni, pod rygorem jej odrzucenia. Skoro jednak powód odebrał wezwanie w dniu 27 marca 2018 r., a braki apelacji uzupełnił po upływie ww. terminu - dopiero w dniu 5 kwietnia 2018 r., podlegała ona odrzuceniu na podstawie art. 370 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód domagał się jego uchylenia i ponownego rozpatrzenia sprawy. Uzasadniając zażalenie wskazał, że niedotrzymanie terminu nie było celowe, wystąpiły bowiem nieprzewidziane okoliczności związane z oczekiwaniem na odpowiedź sędziego w celu wyjaśnieniem kwestii ponownej opłaty (poprzednio uiszczonej już przez powoda w sierpniu roku 2017). Skarżący powołał się przy tym na treść rozmowy telefonicznej z pracownikiem Sądu, a także podkreślił, że w pozostałym zakresie zadośćuczynił ostatecznie wezwaniu do usunięcia braków formalnych apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało uwzględnieniu.

Brak jest podstaw do zakwestionowania ustaleń Sądu pierwszej instancji dotyczących tego, że pismo powoda złożone w odpowiedzi na wezwanie do usunięcia braków formalnych apelacji (a także do uiszczenia opłaty od apelacji) zostało

złożone już po upływie terminu 7 dni wyznaczonego na powyższe (zob. potwierdzenie odbioru ww. wezwania w dniu 27 marca 2018 r. wraz z jego odpisem – k. 78-79, pismo z dnia 5 kwietnia 2018 r. nadane w tym samym dniu - wraz kopertą – k. 80-85 akt).

Uwadze Sądu Rejonowego uszło jednak to, że w złożonym jednocześnie piśmie z dnia 5 kwietnia 2018 r. powód przyznał, że nie dotrzymał powyższego terminu, argumentując przy tym, że nie miał takiej możliwości - z uwagi na problem dodatkowego kontaktu z sekretariatem Sądu i oczekiwaniem na decyzję sędziego dotyczącą zaliczenia uiszczonej już uprzednio (w dniu 11 sierpnia 2017 r.) opłaty od apelacji w kwocie 100 zł na poczet ww. wezwania. Z treści tego pisma wynika, że ostatecznie po uzgodnieniach z pracownikiem sekretariatu Sądu sędzia miał uznać, że opłata ta podlegać będzie zaliczeniu na poczet obecnego wezwania. Powołując się na tą argumentację powód wnosił o to, aby jego apelacji nie odrzucać (zob. k. 80 akt).

W ocenie Sądu Okręgowego biorąc pod uwagę treść powyższego pisma – w którym powód wskazał na występującą, w jego ocenie, niemożność dotrzymania ww. terminu, chociaż nie formułował wprost wniosku o jego przywrócenie – nie zachodziły przeszkody do nadania temu pismu biegu i rozpoznania go przez Sąd pierwszej instancji jako wniosku o przywrócenie terminu do usunięcia braków formalnych apelacji (art. 169 § 1 w zw. z art. 130 § 1 zd. 2 k.p.c.).

Podnieść w związku z tym trzeba, że co do zasady to Sąd pierwszej instancji jest wyłącznie uprawniony do rozpoznania wniosku o przywrócenie uchybionego terminu w związku z wniesieniem środka zaskarżenia (zob. m.in. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 1999 r., III CKN 695/99, OSNC 2000, Nr 3, poz. 51). Sąd drugiej instancji uzyskuje natomiast uprawnienie do sprawdzenia zasadności przywrócenia uchybionego terminu dopiero w ramach kontroli zachowania warunków formalnych apelacji, którą przeprowadza na podstawie art. 373 k.p.c. (zob. m.in. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1968 r., III CZP 77/67, OSNC 1968 nr 12, poz. 202) oraz w przypadku zakwestionowania w zażaleniu na postanowienie w przedmiocie odrzucenia apelacji (w przypadku jej wniesienia z uchybieniem terminu) także rozstrzygnięcia dotyczącego odmowy przywrócenia terminu, stosownie do art. 380 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 kwietnia 2014 r., I UZ 1/14, LEX nr 1467121).

Jeżeli więc strona wnosi o przywrócenie terminu w zakresie apelacyjnego zaskarżenia, to Sąd pierwszej instancji nie może odrzucić apelacji, bez uprzedniego rozpoznania i oddalenia wniosku o przywrócenie uchybionego terminu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2016 r., I PZ 23/15, LEX nr 1970384). Także więc w sytuacji gdy strona nie usunęła w wyznaczonym terminie braków apelacji i wnosi – jak w niniejszej sprawie – o jego przywrócenie, ewentualne wydanie postanowienia o odrzuceniu apelacji na podstawie art. 370 k.p.c. powinno zostać poprzedzone oceną Sądu Rejonowego czy wniosek o przywrócenie terminu nie zawiera braków formalnych, a w dalszej kolejności odmową przywrócenia terminu - jeśliby Sąd ten uznał, że w świetle 168 k.p.c. wniosek taki nie zasługuje na uwzględnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CZ 13/14, LEX nr 1472171). Do oceny związanych z tym okoliczności Sąd drugiej instancji nie jest bowiem obecnie jeszcze uprawniony.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c.